

Maria Mączkowska, Iwona Kupczyk

Garbina, pow. Braniewo. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 25-26

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GARBINA, pow. Braniewo
Stanowiako 1

Muzeum Mazurskie w Olsztynie

Badania prowadziły mgr Maria Mączkowska
i mgr Iwona Kupczyk. Badania prowadzone były
wkładem społecznym pracy zgrupowań harcers-
kich /"Operacja Frombork 1001"/. Drugi sezon
badań. Osada neolityczna.

Stanowiako 1 położone jest w odległości około 1 km na północ-
ny zachód od wsi Garbina. Teren osady stanowi piaszczyste wzgórze
usytuowane na prawym brzegu rzeki Bandy, gdzie eksploatuje się pia-
sek.

Badaniami w roku 1970 i 1971 objęty został obszar 220 m² -
wykopy wytyczono w północno-zachodniej części wzgórza wzdłuż nie-
zniszczonych krawędzi piaskowni. Wyniki dwóch sezonów badawczych po-
twierdziły osadniczy charakter stanowiska. Stwierdzono obecność ne-
olitycznej warstwy kulturowej zalegającej na głębokości 1,5 m pod
grubym osadem jednolitego piasku zakrytego warstwą humusu. Bezpośred-
nie pod humusem stwierdzono bardzo nikłą warstwę kulturową, którą
na podstawie inwentarza określono wstępnie na okres rzymski. Warstwa
neolityczna o miąższości 50-70 cm przedzielona była kilkucentymetro-
wą warstwą piasku, co może sugerować obecność dwóch nawarstwień
osadniczych. Charakter materiału zabytkowego z obydwu warstw rysuje
się jednak dość jednolicie i wychwycenie ewentualnych różnic kultu-
rowych na tym etapie badań jest jeszcze niemożliwe.

Zawartość warstw neolitycznych stanowiły liczne fragmenty ce-
ramiki, drobne narzędzia i półsurowiec krzemienno, węgle drzewne,
drobne fragmenty kości zwierzęcych, fragmenty paciorków bursztyno-
wych i liczne bryłki bursztynu. W spągu dolnej warstwy zarejestro-
wano palenisko i dwie jamy osadnicze, których wypełnisko stanowił
węgiel drzewny, drobne przepalone kości, liczne drobne krzemienie
i łupiny orzechów laskowych. W całości, bezpośrednio pod warstwą,
stwierdzono kilka śladów po słupach, które układały się dość regu-
larnie, tworząc narożnik bliżej nieokreślonej konstrukcji słupowej.

W materiale krzemienno z osady przeważają drobne odłupki,
łuszczenie i fragmenty surowca w postaci małych otoczków krzemien-
nych, barwy żółtej. Narzędzia reprezentowane są głównie przez groci-
ki sercowate, drapacze, skrobacze, rylce i wiertniki.

Wstępna ocena materiału zabytkowego potwierdza wcześniejsze
ustalenia odnośnie przynależności osady do grupy rzucewskiej kultury
ceramiki sznurowej. Ze względu na duży stopień zagrożenia stanowiska

niezbędna jest dalsza kontynuacja badań. Charakter stanowiska wymaga objęcia jednorazowymi badaniami większego obszaru osady, szczególnie z uwagi na możliwość odsłonięcia ciekawie rysujących się śladów konstrukcji słupowych.

GNIECHOWICE, pow. Wrocław

Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Jerzy Romanow. Finansowało Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa: neolit - kultura ceramiki wstęgowej kłutej i kultura pucharów lejkowatych, halstatt C - D kultura łużycka.

Stanowisko położone jest na wschodnim krańcu wsi, na południe od omentarza. Dotychczas badane było w okresie międzywojennym w roku 1935. W literaturze znane jest jako stanowisko 2. W latach 1964/66 autor sprawozdania przeprowadził na stanowisku doraźne prace ratownicze i rozpoznawcze. W roku 1971 stanowisko w Gniechowiecach jako jedno z wielu w tym rejonie wytypowane zostało do badań problemowych nad kulturą ceramiki wstęgowej kłutej. Prace wykopaliskowe były prowadzone metodą wykopów szerokopłaszczyznowych. Ogółem przebadano obszar o pow. 630 m². Odkryto i przebadano 54 dużyh obiektów o funkcji jam osadniczych oraz kilkadziesiąt śladów po słupach. Z ogólnej liczby jam kilkanaście związanych jest z kulturą ceramiki wstęgowej kłutej, kilka z kulturą pucharów lejkowatych, zaś pozostała reszta z kulturą łużycką. Najciekawszymi obiektami związanymi z kulturą łużycką są: piec garncarski typu mielersa kopulastego oraz jamy z zadolowaną gliną, przygotowaną do wyrobu ceramiki.

Badania będą kontynuowane.

GOGÓLKOWO, pow. Żnin
Stanowisko 1/A

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadził dr Jerzy Głosiński. Finansowało PMA. Pierwszy sezon badań. Osadnictwo wczesneolityczne z cyklu kultur wstęgowych oraz z przełomu epoki brązu i żelaza związane z kulturą łużycką.

Stanowisko 1/A położone jest na rozległym wzniesieniu piaszczystym, opadającym w kierunku jeziora weneckiego. Badania prowadzone w pobliżu drogi bitej prowadzącej z Gogółkowa do Biskupina, po jej stronie północno-wschodniej.